

Motion till riksdagen

1988/89:Ub700

av Ulla Orring (fp)

Vårdläroartutbildningen i Norrland

En vanlig dag ligger ungefär 105 000 patienter i sängar på sjukhus och sjukhem, varav kanske 1 500 på särskilda intensivvårdsavdelningar, föds 287 barn och dör 255 människor. En vanlig dag utförs 2 600 operationer på våra sjukhus och utförs 15 000 röntgenundersökningar.

För all den hälso- och sjukvård som varje dag utförs runt om i riket, är behovet av välutbildad personal en känd faktor.

Vårdkrisen speciellt inom äldreården ställer stora krav på fler och mer personal med erfarenhet och framför allt adekvat utbildning. Ansvaret för en fungerande utbildning vilar därför tungt på samhället. Grunden för utbildning av yrkesverksamma inom sjukården hör intimt samman med vårdläroartutbildningen. Utan kvalificerade vårdläroare blir utbildningen av sämre kvalitet och begränsar omsorgs- och hälsovård för den enskilde patienten.

I årets budgetproposition föreslås en nedskärning med sex nybörjarplatser per år vid vårdläroartlinjen i Umeå, ett förslag som jag ej kan acceptera. Som motiv till minskningen av planeringsramen hänvisas till en bedömning ang. vårdläroartbehovet som skolöverstyrelsen gjorde 1986/87.

Denna bedömning är f.n. ej aktuell, då många förändringar har skett under de senaste åren som påverkat och kommer att öka efterfrågan av vårdläroare.

UHÄ föreslår i sin anslagsframställning en dimensioneringsminskning av utbildningsplatserna på vårdläroartlinjen 1989/90 men med bibehållen budgetram. Orsaken är att därmed möjliggöra en planering av en förändrad vårdläroartutbildning inom dessa ramar.

UHÄ:s förslag om en förändrad vårdläroartutbildning skall enligt årets budgetproposition uppskjutas. Detta medför att motivet för en dimensioneringsminskning ej är relevant.

Jag anser därför att vi bör behålla nuvarande planeringsram med 48 nybörjarplatser per år för att täcka Norrlands behov av vårdläroare. Umeå är den enda utbildningsorten för denna kategori norr om Uppsala. Det kan förtjänas att citera högskolestadgan och följande formulering "Utbildningen inom högskolan skall planeras med hänsyn till samhällets behov av utbildade och individernas behov av önskemål".

Vårdläroartutbildningens dimensionering under 1980-talet

Budgetåret 1985/86 genomfördes en dimensioneringsminskning med 24 nybörjarplatser i Umeå. Nedskärningen drabbade då endast två utbild-

ningsorter i landet, Umeå och Göteborg. En ny nedskärning skulle komma att drabba Umeå högskoleregion mycket hårt och på ett avgörande sätt försvåra utbildningen inom sjukvårdssektorn för hela Norrland. Geografiskt omfattar denna region mer än halva Sverige.

Mot. 1988/89
Ub700

Detta syns än mer anmärkningsvärt med kunskap om behovet av personal inom hälso- och sjukvård inför framtiden. Enligt prognos kommer efterfrågan av personal inom den primärkommunala äldreomsorgen fram till år 2000 öka med 40 000—70 000 och under samma period med ca 10 000 personer inom långtidssjukvården, detta fränsett personalens pensionsavgångar.

Att i en sådan situation minska dimensioneringen av vårdlärarutbildningen synes vara en synnerligen omotiverad åtgärd, som vittnar om brist på långsiktig planering. Förusättning för en bra omvårdnad och omsorg är en adekvat utbildad personal. För detta behövs tillgång till vårdlärare även i Norrland.

Hemställan

Med vad som ovan anförts hemställer jag

att riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad som framförts angående bibehållen planeringsram med 48 nybörjarplatser vid vårdlärarutbildning för Norrland och i Umeå.

Stockholm den 25 januari 1989

Ulla Orring (fp)

